

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

06.02.2020

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 50

**2020 елда Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районында
балаларның һәм яшьләрнең ялын
оештыру турында**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014-2021 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен, физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 27 апрелдәге 305 номерлы карары нигезендә 2020 елда мәктәп һәм студентлар каникуллары чорында аларның мәшгульлеген тәэмин итү өчен балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру, аларны эш белән тәэмин итү өчен кирәкле шартлар тудыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014-2021 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен, физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 07 февралдәге 73 номерлы карары белән расланган

карап кылам:

1. Расларга:

- 2020 елда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру турындагы программаны (1 нче кушымта);

- Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру турындагы нигезләмә (2 нче кушымта);

- Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча район комиссиясе турында нигезләмә (3 нче кушымта);

- Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча район комиссиясе составы (4 нче кушымта).

2. Финанс-бюджет палатасы рәисенә (О.Н.Леденцов) 2020 елга Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялы, аларны сәламәтләндерү һәм эш белән тәэмин итү программалары нигезендә финанслауны тәэмин итәргә.

3. Әлеге қарарны Алексеевск муниципаль районы сайтында һәм хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге қарарның үтәлешен тикшереп торуны социаль мәсьәләләр буенча башкарма комитет житәкчесе урынбасары Н.П. Чуринга йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

Н.К.Кадыров

Алексеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 06 февралендәге
50 номерлы карарына
1 нче кушымта

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
2020 ЕЛДА БАЛАЛАР ҺӘМ ЯШЬЛӘРНЕҢ ЯЛЫН ОЕШТЫРУ
ПРОГРАММАСЫ**

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында 2020 елда балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру программасы (алга таба-Программа)
Муниципаль заказчы	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты
Программаның төп башкаручылары	<ul style="list-style-type: none">- «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге " МКУ»;- Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;- Алексеевск муниципаль районының " Алексеевск үзәк район хастаханәсе» ДАСУ;- Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге;- Алексеевск муниципаль районының "халыкны эш белән тәмин итү үзәге" ДКУ- Россия Эчке эшләр министрлыгының Алексеевск районы буенча бүлеге;- Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенең Чистай, Спас, Алексеевск һәм Яңа Чишмә районнарында территорияль бүлеге;- - 104-ФГКУ «ТР буенча 7 нче ФПС отряды»;- Татарстан Республикасының Алексеевск һәм Балык Бистәсе муниципаль районнары буенча районара бүлекчәсе;- - Алексеевск муниципаль районы "Балалар ижаты үзәге" МБМУ;--Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының балалар һәм яшүсмерләр туризмы һәм экскурсияләр станциясе МБМУ;- "Татмедиа" ААҖ филиалы Алексеевск муниципаль районының "Таң" газетасы.

<p>Программанын максатлары һәм бурычлары</p>	<p>Балачакны яклау, балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру, сәламәтләндрү нәтижәсен арттыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру;</p> <p>балаларны һәм яшьләрне каникуллар чорында ял белән тәэмин итү;</p> <p>балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмаларына ярдәм итү;</p> <p>тормыш эшчәнлеген яхшырту һәм имин булмаган балалар проблемаларын хәл итү;</p> <p>ятим балаларга, ата-ана каравыннан мәрхүм калган балаларга, шулай ук инвалид балаларга, хроник авырулардан интегүче балаларга дәүләт ярдәме күрсәтү;</p> <p>балалар һәм яшьләр, балалар һәм яшьләр туризмы һәм спортның төрле формаларын үстерү;</p> <p>балалар һәм яшьләрнең ял итү һәм сәламәтләндрү инфраструктурасын саклау һәм ныгыту;</p> <p>балалар авыруын һәм инвалидлык профилактикасы;</p> <p>авыр тормыш хәлендә булган балалар жәмгыяте белән нәтижәле комплекслы социаль яклау һәм интеграция формалаштыру;</p> <p>балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау;</p> <p>ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәрхүм калган балаларны тәрбиягә алган гаиләләргә дәүләт ярдәме</p>
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары</p>	<p>2020 ел</p>
<p>Программа чаралары исемлеге</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Белем бирү оешмасы тарафыннан оештырылган көндезге сәламәтләндрү лагерьларында сменалар оештыру. 2.Хезмәт һәм ял лагерьларында сменалар оештыру. 3.Палатка тибындагы лагерьларда профильле сменалар оештыру. 4.Муниципаль һәм дәүләт учреждениеләре балалары өчен стационар лагерьларда сменалар оештыру. 5.Шәһәр читендәге ял лагерьларында профильле сменаларда катнашуны тәэмин итү.
<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы</p>	<p>2020 елга Программаны финанслауның гомуми күләме 2008969 сум тәшкил итә, шул исәптән:</p> <p>Балалар һәм яшьләрнең ялын оештыруга субсидияләр – 19257400 сум;</p> <p>Жирле үзидарә органнары акчалары хисабына финанслашу күләме 194 500 сум тәшкил итә;</p> <p>Ата-аналар акчасы-557069 сум.</p>

Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлелеге күрсәткечләре	7 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге балаларның гомуми санының 50 проценттан да ким булмаган вакытта ял итүнең төрле формалары белән колачлауны тәмин итү. Ял сыйфатын һәм сәламәтләндерү дәрәжәсен арттыру, барлык программа чаралары буенча чагылган сәламәтләндерү нәтижәлелегенә ирешү 90 проценттан да ким түгел.
--	---

**ӘЛЕГЕ ПРОГРАММА КЫСАЛАРЫНДА ХЕЗМӘТ КҮРСӘТҮ
КҮЛӘМНӨРЕНЕҢ РАСЛАНГАН НОРМАТИВЛАРЫ НИГЕЗЕНДӨ
ҮТКӨРЕЛӘ ТОРГАН ЧАРАЛАР**

№ п/п	Чаралар исеме	Үткәру вакыты	Кеше саны	Оештыру өчен җаваплы
1.	Белем бирү оешмасы тарафыннан оештырылган көндөзгә сәламәтләндерү лагерьларында балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру	июнь октябрь-ноябрь	424 285	«Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеген» МКУ
2.	Хезмәт һәм ял лагерьларында балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру	июнь	270	«Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеген» МКУ
3.	Палатка тибындагы лагерьларда профильле сменада балалар һәм яшүсмерләрнең ялын һәм сәламәтләндерүен оештыру	июнь-август	2380 (7 дней)	«Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеген» МКУ, Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеген
4	Муниципаль һәм дәүләт учреждениеләре балалары өчен стационар лагерьларда сменалар оештыру	июнь-август	100	«Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеген» МКУ
	Барлығы		3459	

БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАСЫ ТАРАФЫННАН ОЕШТЫРЫЛГАН КӨНДӨЗГЕ ЛАГЕРЬЛАРДА СМЕНАЛАР ОЕШТЫРУ

Лагерны оештыру өчен база (мәктәп)	Кеше саны	Көннәр саны	Юлламаның норматив бәясе (сум.)	Бюджеттан субсидиялар (сум.)	Ата-аналар взносы (сум.)
Жәйге чорда (ата-аналар взносы - 541 сум).					
«1 нче Алексеевск УББМ» МБМУ	70	21	3605,28	214517,10	37870,00
«2 нче Алексеевск УББМ» МБМУ	100	21	3605,28	306453,00	54100,00
«3 нче Алексеевск УББМ» МБМУ	70	21	3605,28	214517,10	37870,00
«4 нче Алексеевск урта мәктәбе» МБМУ	40	21	3605,28	122581,20	21640,00
«Биләр УББМ» МБМУ	50	21	3605,28	153226,50	27050,00
«Красный Баран төп гомуми белем биру мәктәбе» МБМУ	11	21	3605,28	33709,83	5951,00
«Зур Тигәнәле төп гомуми белем биру мәктәбе» МБМУ	15	21	3605,28	45967,95	8115,00
«Урта Тигәнәле УББМ» МБМУ	15	21	3605,28	45967,95	8115,00
«Сахаровка төп гомуми белем биру мәктәбе» МБМУ	15	21	3605,28	45967,95	8115,00
«Ромодан УББМ» МБМУ	20	21	3605,28	61290,60	10820,00
«Кыр Шонталысы төп гомуми белем биру мәктәбе» МБМУ	18	21	3605,28	55161,54	9738,00
11	424	21	3605,28	1299360,72	229384,00
Калган чорда (ата-аналар взносы - 181 сум).					
«1 нче Алексеевск УББМ» МБМУ	75	7	1201,76	76613,25	13575
«2 нче Алексеевск УББМ» МБМУ	25	7	1201,76	25537,75	4525
«3 нче Алексеевск УББМ» МБМУ	70	7	1201,76	71505,7	12670

«4 нче Алексеевск урта мектәбе» МБМУ	50	7	1201,76	51075,5	9050
«Биләр УББМ» МБМУ	65	7	1201,76	66398,15	11765
5	285	7	1201,76	291130,35	51585

ХЕЗМӘТ ҺӘМ ЯЛ ЛАГЕРЬЛАРЫНДА СМЕНАЛАР ОЕШТЫРУ

(Ата-ана взносы алынмый)

Лагерны оештыру өчен база (мәктәп)	Кеше саны	Көннәр саны	Юлламаның норматив бәясе (сум.)	Бюджеттан субсидияләр (сум.)	Ата-аналар взносы (сум.)
«Зур Полянка УББМ» МБМУ	20	18	3090,24	61804,8	
«Родники УББМ» МБМУ	29	18	3090,24	89616,96	
«Кыркүл УББМ» МБМУ	25	18	3090,24	77256,00	
«Зирекле УББМ» МБМУ	16	18	3090,24	49443,84	
«Левашово УББМ» МБМУ	27	18	3090,24	83436,48	
«Шама төп гомуми белем бирү мектәбе» МБМУ	20	18	3090,24	61804,80	
«Урманасты Шонталысы төп гомуми белем бирү мектәбе» МБМУ	15	18	3090,24	46353,60	
«Лебедино УББМ» МБМУ	20	18	3090,24	61804,80	
«Ялкын УББМ» МБМУ	25	18	3090,24	77256,00	
«Чуаш Майнасы төп гомуми белем бирү мектәбе» МБМУ	23	18	3090,24	71075,52	
«Юеш Көрнәле УББМ» МБМУ	50	18	3090,24	154512,00	
11	270	18	3090,24	834364,80	

МУНИЦИПАЛЬ ҺӘМ ДӘУЛӘТ УЧРЕЖДЕНИЕЛӘРӘ БАЛАЛАРЫ ӨЧЕН СТАЦИОНАР ЛАГЕРЬЛАРДА СМЕНАЛАР
ОЕШТЫРУ

(Ата-аналар взносы 862 сум. 00 тиен.)

Стационар балалар сәләмәтләндрә лагере исеме	Кеше саны	Көннәр саны	Юлламаның норматив бәясе (сум.)	Бюджеттан субсидияләр (сум.)	Ата-аналар взносы (сум.)
Муниципаль һәм дәүләт учреждениеләре хезмәткәрләренә балалары өчен стационар лагерь	100	7	5745,18	488318	862,00

ПАЛАТКАЛЫ ЛАГЕРЬЛАРДА СМЕНАЛАР ОЕШТЫРУ (Ата-аналар взносы 1055 сум. 00 тиен.)

Стационар балалар сәләмәтләндрә лагере исеме	Кеше саны	Көннәр саны	Юлламаның норматив бәясе (сум.)	Бюджеттан субсидияләр (сум.)	Финанслашуға жирле үзидәрә органнары акчалары исәбеннән	Ата-аналар взносы (сум.)
Палаткалы лагерьда профиль смена	180	7	7028,77	1075278,60	0,00	189900
Ижади сәләтле яки социаль актив балалар, балалар һәм яшьләр иҗтимагый берләшмәләре активы әгъзалары	2200	7	7028,77	15268794,00	194500,00	0
	2380			16344072,60		189900

Башкарма комитет
эшләре белән идарә итүче

(Handwritten signature)

Г.А.Йосыпова

Алексеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 06 февралендәге
50 номерлы карарына
2 нче кушымта

Алексеевск муниципаль районында балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру турында НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру механизмын һәм Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының, жирле үзидарә органнарының, муниципаль, дәүләт һәм дәүләтнеке булмаган учреждениеләрнең, балалар һәм яшьләр ялын оештыруда катнашучы оешмаларның һәм гражданның үзара хезмәттәшлеге тәртибен билгели.

1.2. Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча вәкаләтле орган - балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча район комиссиясе. Балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча район комиссиясенең эшчәнлек тәртибе һәм составы Алексеевск муниципаль районының башкарма комитеты тарафыннан раслана.

1.3. Әлеге Нигезләмә кысаларында балалар һәм яшьләр ялы астында балаларда һәм яшьләрдә шәхеснең белем һәм иҗат потенциалын үстерүне, сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны, авыруларны профилактикалауны, организмны чыныктыруны, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләрен булдыруны, балигь булмаганның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалауны, иҗтимагый файдалы һәм житештерүче хезмәт, физик культура, спорт, туризм белән шөгыйльләнүне тәмин итә торган чаралар комплексы аңлашыла, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән оешчә яисә тулысынча финанслана.

2. Балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру рәвешләре

2.1. Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру түбәндәге рәвешләрдә гамәлгә ашырыла:

- шәһәр яны ял лагеренда (муниципаль һәм дәүләт учреждениеләре хезмәткәрләренең балалары өчен стационар лагерьда) смена;
- палатка тибындагы лагерьда профильле смена;
- шәһәр яны ял лагеренда профильле смена;
- белем бирү оешмасы оештырган көндөзгә лагерьда смена; хезмәт һәм ял лагеренда смена.

2.2. Шәһәр читендәге ял лагеренда смена - каникуллар чорында балалар белән балаларның стационар базада тәүлек буе белем һәм сәламәтләндрерү эшчәнлегә рәвеше ул. Жәйге каникулларда смена 21 көннән дә ким булмаска тиеш, көзгә, кышкы һәм язгы каникулларда кимендә 7 көн булырга тиеш.

2.3. Палата тибындагы лагерьда профильле алмаш - ул каникул чорында белем бирү һәм сәламәтләнדרү эшчәнлегенә ижади сәләтле балалар (яшь техниклар, туристлар-краеведлар, экологлар, спортчылар, математиклар, филологлар, журналистлар, коткаручылар, машина йөртүчеләр, волонтерлар, балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмалары активы) белән алмашынуы, кыр шартларында укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең тәүлек буе булуына бәйле рәвешә. Түбәндәге лагерьда тәкъдим ителә торган 5-21 көн дәвамлылыгы. Палаталар лагеренда сменалар оештырганда 7 көннән артык дәвамлылык балаларны юндыру оештырылырга тиеш.

2.4. Белем бирү оешмасы тарафыннан оештырылган көндөзгә лагерьда Смена - белем бирү оешмалары укучылары белән каникул чорында сәламәтләнדרү һәм белем бирү эшчәнлегә формасы, ул күбесенчә белем бирү оешмасы базасында үткәрелә, көндөзгә вакытта белем алучылар була һәм аларның туклануын мәжбүри оештыра. Сменаның озынлыгы каникулларның озынлыгы белән билгеләнә һәм жәйгә каникуллар чорында кимендә 21 календарь көн тәшкил итә, көз, кыш һәм яз айларында - кимендә 7 эш көне.

2.5. Хезмәт һәм ял лагеренда алмаш - каникул чорында ижтимагый файдалы хезмәтне оештыру белән сәламәтләнדרү эшчәнлегә формасы, ул күбесенчә гомуми белем бирү оешмалары базасында көндөз була һәм туклану белән шөгыйльләнә. Смена озынлыгы - 24 календарь көннән артык түгел.

2.6. Лагерьлардагы отрядлар балаларның яшен һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып туплана. Отрядлар саны лагерьларның эш режимын оештыруга, эчтәлегенә һәм оештыруга санитар-эпидемиологик таләпләр белән билгеләнгән нормативлар нигезендә билгеләнә.

2.7. Смена үткәрү сроклары сменаны оештыручы итеп билгеләнә.

3. Балалар һәм яшьләр ялы кампаниясендә катнашучылар

3.1. Балалар һәм яшьләрнең ялы кампаниясендә 4 яшьтән 17 яшькә кадәргә балалар һәм яшьләр катнаша.

3.2. Балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру түбәндәге категорияләрдәге балаларга йөкләнә:

- гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары;
- авыр тормыш хәлендә калган балалар;
- муниципаль һәм дәүләт учреждениеләре хезмәткәрләренең балалары;
- муниципаль районның коммерциячел һәм коммерциягә карамаган оешмалары (муниципаль һәм дәүләт учреждениеләреннән тыш) хезмәткәрләренең балалары;
- ижади сәләтле һәм социаль актив балалар һәм яшьләр, балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләре активы әгъзалары, балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләр;
- балигъ булмаганнар эшләре буенча комиссиядә исәптә торучы балалар, үзләрен тотышы девиант булган балалар.

4. Балалар һәм яшьләрнең ялын оештыручылар

4.1. Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә шәһәр читендәге ял лагеренда профильле смена, палатка тибындагы лагерьда профильле смена оештыра, шулай

ук авыр тормыш хәлендә калган, хроник авырулардан интегүче балаларны, “Кайгырту” социаль приютында тәрбияләнүче балаларны, күп балалы һәм аз керемле гаиләләрдәге балаларны ял һәм сәламәтләндрүне оештыра.

4.2. «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ түбәндәгеләрне оештыра: муниципаль мәгариф учреждениеләре хезмәткәрләренең, коммерциячел һәм коммерциягә карамаган оешмалар хезмәткәрләренең (муниципаль һәм дәүләт учреждениеләреннән тыш) балаларын Татарстан Республикасының шәһәр читендәге ял лагерьларында (шифаханә-курорт учреждениеләре), балаларның ял итү лагерьларында профильле сменаларда ял итүләрен, балаларның өстәмә белем бирүнең вакытлыча (кыска сроклы) берләшмәләрен, жәйге каникул чорында балигъ булмаган балаларны (мәктәп укучыларын) вакытлыча эшкә урнаштыруны, уку оешмалары оештырган көндөзгә лагерьларда балаларны ял иттерүне, хезмәт һәм ял лагерьларында ял итү, лагерьләрендә балалар белән эшләү өчен кадрлар әзерләүне..

4.3. «Алексеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ шифаханә учреждениеләрендә балаларны дөвалау белән ял итүне һәм сәламәтләндрүне оештыра, балаларны савыктыру учреждениеләрен медицина кадрлары белән комплектлауны (шартнамә нигезендә) тәэмин итә, вакытлыча эшкә урнаштырылганда балигъ булмаганнарга профилактик медицина тикшерүләре уздыруны тәэмин итә.

4.4. «Алексеевск районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» ДКУ 14 яшьтән 18 яшькә кадәрге балигъ булмаган гражданны балигъ булмаганнар арасында сукбайлыгын, күзәтүчесезлеген һәм жинаятьчелеген профилактикалау максатында укудан буш вакытларында, авыр тормыш хәлендә калган балалар арасында вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыра.

4.5 Россия Эчке эшләр министрлыгының Алексеевск районы буенча бүлеге жәйге кампания вакытында хокук саклау тәртибен оештыра.

4.6. Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре белем бирү оешмалары тарафыннан оештырылган көндөзгә торы урыннары булган лагерьлар базасында берләшмәләр эшен оештыралар.

4.7. «Татмедиа» ААЖ филиалы Алексеевск районының «Заря» («Таң») газетасы Алексеевск муниципаль районындагы балаларның һәм яшьләренең ялы мәсьәләләрен «Таң» газетасы битләрендә чагылдыра.

5. Балаларның һәм яшьләренең ялын оештыруны финанслау тәртибе.

5.1. Түбәндәге чыганақлардан балаларның һәм яшьләренең ялын оештыруны финанслау:

- федераль бюджет акчалары,
- Татарстан Республикасы бюджеты акчалары,
- Алексеевск муниципаль районы бюджеты акчалары,
- Оешма һәм предприятиеләрнең фаразланган чаралары,
- Ата-аналарның фаразланган чаралары,
- гамәлдәге законнарда каралган башка чыганақлар.

5.2. Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән балаларның һәм яшьләренең ялын оештыруны финанслау Татарстан Республикасында балаларның һәм яшьләренең ялын оештыруга хезмәт күрсәтү күләмнәре нормативлары

чикләрендә Татарстан Республикасында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча дәүләт хезмәте күрсәтүгә норматив чыгымнар нигезендә гамәлгә ашырыла. Чираттагы финанс елына Татарстан Республикасында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча дәүләт хезмәте күрсәтүгә норматив чыгымнар балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру кампаниясендә бер катнашучыга исәпләгәндә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана.

5.3. Авыр тормыш хәлендә калган балаларның, балигъ булмаганнар эшләре буенча комиссияләрдә исәптә торучы балаларның, девиант тәртипле балаларның ялын оештыру, хезмәт һәм ял лагерларында сменалар Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

5.4. «Сәләт» Татарстан Республикасы балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләре слетын оештыру Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

5.5 Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән өлешләп катнашу тәртибендә балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру финанслана:

ижади сәләтле һәм социаль актив балалар һәм яшьләр, актив эгъзалары, балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләр, шәһәр яны лагерларының һәм палатка тибындагы лагерларның профильле сменаларында;

белем бирү оешмасы оештырган көндөзгә лагерларда гомуми белем бирү мәктәпләре укучыларын;

шәһәр яны ял лагерларында дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр, коммерциячел һәм коммерциягә карамаган оешмалар (дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән тыш) хезмәткәрләренең балалары.

5.6. Балалар һәм яшьләрнең ялын, аларны савыктыруны һәм мәшгульлекне финанслауда өлешле катнашу күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән төзелә:

чираттагы финанс елына балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча дәүләт хезмәте күрсәтүгә норматив чыгымнарның 85%ы балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләр өчен шәһәр яны лагерларында һәм палатка тибындагы лагерларда профильле смена уздыру, гомуми белем бирү мәктәпләрендә укучылар өчен көндөзгә лагерда сменалар үткөрү, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдә эшләүче балалар өчен шәһәр яны ял лагерында сменалар уздыру өчен;

Коммерция һәм коммерциягә карамаган оешмалар хезмәткәрләре балалары өчен ял итү лагерында (дәүләт яисә муниципаль учреждениеләрдән тыш) смена үткөрү өчен чираттагы финанс елына балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча дәүләт хезмәте күрсәтүгә норматив чыгымнарның 42,5%ы (дәүләт яки муниципаль учреждениеләрдән тыш).

6. Балаларны һәм яшүсмерләргә ял итү һәм сәламәтләндерү өчен ата-аналар түләвенең күләмен билгеләү тәртибе

6.1. Сәламәтләндерү учреждениеләрендә балаларның һәм яшьләрнең ялы өчен ата-аналар түләве күләме балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча дәүләт хезмәте күрсәтүгә норматив чыгымнарның кимендә 15 проценты күләмендә билгеләнә, әмма юлламаның ял төрләренә бәйле рәвештә факттагы бәясенә 50 процентыннан арта алмый.

6.2. Күрсәтелгән хезмәтләрнең үзкыйммәтенә тигез булган чыгымнарны чагылдыра торган юлламаның бәясе учреждениеләр һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә. Чыгымнарның нормативлары реаль чыгымнарны чагылдырмаса, юлламаның факттагы бәясе һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан бүлеп бирелә торган акчаларның өлеше арасындагы аерма ата-аналар (яисә законлы вәкилләр), оешмалар тарафыннан түләнә.

6.3. Сәламәтләндрерү учреждениеләрендә балаларны ял итү һәм сәламәтләндрерү өчен ата-аналар түләве түбәндәге категориядәге Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге тарафыннан бирелә торган юлламалар буенча алынмый:

авыр тормыш хәлендә калган балалар,

балигъ булмаганнар эшләрә буенча комиссиядә исәптә торучы балалар, үзләрән тотышы девиант булган балалар.

6.4. Хезмәт һәм ял лагерьяларында ял итү өчен ата-аналар түләве.

6.5. «Сәләт» Татарстан Республикасы балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләрә слетында катнашучылардан түләү алынмый.

7. Белем бирү оешмасы тарафыннан оештырылган көндөзгә лагерьяда балаларның ял сменасын оештыру тәртибе

7.1. Белем бирү оешмасы оештырган көндөзгә лагерьяга ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризалары нигезендә гомуми белем бирү учреждениеләрә укучылары жибәрелә.

7.2. Ата-аналардан кергән гариза укучы белем ала торган гомуми белем бирү учреждениесенә ирекле рәвештә тапшырыла.

7.3. Гомуми белем бирү учреждениесе ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризалары нигезендә гомуми белем бирү учреждениесенә балалар исемлеген төзи һәм аны «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУнда тәкъдим итә.

7.4. Жыелма исемлектә түбәндәгеләр күрсәтелә:

баланың фамилиясе, исеме, атасының исеме

гариза биргән ата-ананың (законлы вәкилнең) фамилиясе, исеме, атасының исеме

дата, ай, туган ел, бала жәнесе

ата-ананың (законлы вәкилнең) эш урыны

бала укый торган гомуми белем бирү учреждениесе исеме

бала укыган сыйныф.

7.5. «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ жәйге савыктыру кампаниясе өчен 30 календарь көнгә кадәр һәм гомуми белем бирү учреждениеләрә балалары исемлекләре нигезендә кышкы савыктыру кампаниясе өчен 15 календарь көнгә кадәр муниципаль район балаларының жыелма исемлеген төзи һәм аларның ялын оештыру планын белем бирү оешмалары тарафыннан оештырылган көндөзгә яшәү шартларында формалаштыра.

7.6. Белем бирү оешмасы тарафыннан оештырылган көндөзгә лагерьяларда балаларның ялын оештыру планы балаларның ялын оештыруга һәм аларны савыктыруга чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган көндөзгә эш оешмалары, муниципаль район

оештырган лагерьларда хезмэт күрсәтү күләме нормативлары чикләрендә төзелә һәм анда булырга тиеш:

базаларында көндөзгә лагерь оештырылачак гомуми белем бирү учреждениеләре исемнәре;

гомуми белем бирү учреждениеләре киселешендә көндөзгә лагерьларда оештырылган урыннар саны;

гомуми белем бирү учреждениеләре киселешендә көн саен булган һәм аларның дәвамлылыгы көннән-көн оештырыла торган лагерьларда сменалар саны;

балалар базаларында көндөзгә торы һәм сменалар буенча лагерьлар оештырылачак гомуми белем бирү учреждениеләренә бүленеш.

7.7. Лагерьларда балаларның көндөзгә ялын оештыру планы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының карары белән раслана.

8. Хезмэт һәм ял лагеренда смена оештыру тәртибе.

8.1. Хезмэт һәм ял лагерена ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризалары нигезендә гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары жибәрелә.

8.2. Ата-аналарның гаризалары гомуми белем бирү учреждениесенә тапшырыла, анда укучы белем ала, ул Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты раслаган форма буенча укый.

8.3. Гомуми белем бирү учреждениесе ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризалары нигезендә гомуми белем бирү учреждениесенә балалар исемлеген төзи һәм аны «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлегенә» МКУнда тәкъдим итә.

8.4. Жыелма исемлектә түбәндәгеләр күрсәтелә:

баланың фамилиясе, исеме, атасының исеме;

гариза биргән ата яисә ананың (законлы вәкилнең) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

дата, ай, туган ел, бала женесе;

ата-ананың (законлы вәкилнең) эш урыны;

бала укый торган гомуми белем бирү учреждениесе исеме;

бала укыган сыйныф.

8.5. “Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлегенә” МКУ гомуми белем бирү учреждениеләре балалары исемлекләре нигезендә жәйге сәламәтләндрерү кампаниясе өчен 30 календарь көнгә кадәр муниципаль район балаларының жыелма исемлеген төзи һәм аларның ялын һәм мәшгульлеген хезмэт һәм ял лагерьларында оештыру планын төзи.

8.6. Хезмэт һәм ял лагерьларында балаларның ялын һәм мәшгульлеген оештыру планы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан чираттагы финанс елына расланган муниципаль районның хезмэт һәм ял лагерьларында балаларның ялын һәм мәшгульлеген оештыруга хезмэт күрсәтү күләме нормативлары чикләрендә төзелә һәм анда булырга тиеш:

базаларында хезмэт һәм ял лагерьлары оештырылачак гомуми белем бирү учреждениеләре исемнәре;

хезмэт һәм ял лагерьларында, гомуми белем бирү учреждениеләре киселешендә оештырылган урыннар саны;

гомуми белем бирү учреждениеләре буенча оештырыла торган хезмәт һәм ял лагерьларында сменалар саны һәм аларның дәвамлылыгы;

балалар хезмәт һәм ял лагерьлары оештырылачак гомуми белем бирү учреждениеләренә һәм сменаларга бүленеш.

8.7. Хезмәт һәм ял лагерьларында балаларның ялын һәм мәшгульлеген оештыру планы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты карары белән раслана.

9. Авыр тормыш хәлендә калган балаларның ялын оештыру тәртибе.

9.1. Авыр тормыш хәлендә калган балалар сәламәтләндерү учреждениеләренә Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенә бирелгән ата-ананың (законлы вәкилләрнең) гаризасы нигезендә җибәрелә.

9.2. Авыр тормыш хәлендә калган балаларга түбәндәгеләр керә:

- Татарстан Республикасында билгеләнгән жан башына исәпләнгән яшәү минимумы күләменнән түбән булган гаиләләрдән, шул исәптән күпбалалы гаиләләрдән, тулы булмаган гаиләләрдән, ата-аналары пенсионер яисә инвалид булган гаиләләрдән булган балалар;

- социаль куркыныч хәлдәге балалар (аларның тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч тудыручы йә балаларны тәрбияләүгә һәм матди яктан карауга җавап бирми торган шартларда);

- балигъ булмаганнар өчен социаль тернәкләндерүгә мохтаж махсулаштырылган учреждениеләрдә тәрбияләнүчеләр.

9.3. Ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризасы расланган рәвештә бирелә.

9.4. Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге авыр тормыш хәлендә калган, сәламәтләндерү учреждениеләренә җибәрелә торган балалар исемлеген төзи, күрсәтелгән исемлекне Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгына тапшыра.

9.5. Исемлектә түбәндәгеләр күрсәтелә:

баланың фамилиясе, исеме, атасының исеме;

гариза биргән ата-ананың (балигъ булмаганнар өчен законлы вәкилләнең, махсулаштырылган оешма җитәкчесенең) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

икенче атаның фамилиясе, исеме, атасының исеме (әгәр икенче ата-ана булса);

ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) эш урыны (әгәр булса);

дата, ай, туган ел, бала җенесе;

бала укый торган гомуми белем бирү учреждениесе исеме;

авыр тормыш хәлендә калган балалар категориясе;

бала укыган сыйныф;

баланың сәламәтләндерү учреждениесендә булу ае.

9.6. Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге авыр тормыш хәлендә калган балаларның җыелма исемлеге нигезендә сәламәтләндерү учреждениеләрендә аларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру планын төзи.

10. Шәһәр яны лагерьларының, палатка тибындагы лагерьларның профильле сменаларында балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру тәртибе

10.1. Шәһәр яны лагерьларының, палата тибындагы лагерьларның профильле сменаларында катнашу өчен гомуми белем бирү мәктәпләре укучылары, балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләр жиһәрелә.

10.2. Гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары палатка тибындагы лагерьларга яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегенә юлланган ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) палатка сменасын оештыручы гаризасы нигезендә жиһәрелә. Гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары укучы белем ала торган гомуми белем бирү учреждениесенә бирелгән ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризасы нигезендә шәһәр яны лагерьларының профильле сменаларына жиһәрелә. Гомуми белем бирү учреждениесе шәһәр яны лагерьларының профильле сменаларына жиһәрелә торган балалар исемлеген төзи, жәйге сәламәтләндрерү кампаниясе башланганчы күрсәтелгән исемлекне муниципаль район башкарма комитетының мәгариф бүлегенә тапшыра.

10.3. Ата-аналардан гариза сменаларны оештыручылар тарафыннан жәйге яисә кышкы савыктыру кампаниясе башланганчы расланган рәвештә бирелә.

10.4. Үзгәрешләрне оештыручылар - шәһәр читендәге лагерьларга, палатка тибындагы лагерьларга жиһәрелә торган профильле сменада катнашучы балаларның жыелма исемлеген төзиләр.

10.5. Һәр профильле сменада катнашучы буенча жыелма исемлектә түбәндәгеләр күрсәтелә:

баланың фамилиясе, исеме, атасының исеме;

ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) эш урыны;

дата, ай, туган ел, бала женесе;

бала укый торган гомуми белем бирү учреждениесе исеме;

сменада катнашучы (булса) булган балаларга өстәмә белем бирү учреждениесе, ижтимагый оешма, ижтимагый яшьләр оешмасы исеме;

баланың казанышлары исемлеге яисә ижтимагый оешмалар яисә берләшмәләр тәкъдимнәрә;

бала укыган сыйныф;

бала жәйге сәламәтләндрерү кампаниясе чорында шәһәр читендәге лагерьда, палатка тибындагы лагерьда булган ай;

ачык конкурс йомгаклары буенча шәһәр яны лагерьларында, палатка тибындагы лагерьларда балаларның ялын оештыруга юлламалар алу кирәклегә турында дәүләт (муниципаль) биреме яисә сылтама нигезендә профильле смена оештырылачак шәһәр яны лагере, палатка тибындагы лагерьлар исеме.

10.6. Юнәлеш сменаларын оештыручылар балаларның - профильле сменаларда катнашучыларның жәйге яисә кышкы савыктыру кампаниясе башланганчы аларның ялын оештыру һәм шәһәр яны лагерьларының, палатка тибындагы лагерьларның профильле сменаларында сәламәтләндрерүне оештыру планын төзи.

10.7. Катлаулы сменаларда катнашучы балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру планында түбәндәгеләр булырга тиеш:

исем, шәһәр яны лагерьларында, палатка тибындагы лагерьларда урыннар һәм сменалар саны, аларга профильле сменаларда катнашучылар жибәрелә;

шәһәр яны лагерьларында, палатка тибындагы лагерьларда алмашыну урыннары саны һәм озынлыгы.

10.8. Профильле сменаларда катнашучы балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру планы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты карары белән раслана.

11. Хисап бирү тәртибе

11.1. Балаларның һәм яшьләрнең ялын Татарстан Республикасы «Лето» республика үзәге ДБУда тәкъдим итәргә:

2020 елның 1 маена кадәр - барлык типтагы лагерьларны ачу графиклары;

2020 елның мартыннан декабрә кадәр, шул көнне кертеп, заездны башкарганнан соң 3 көн эчендә - оператив мәгълүмат һәм 25 көнгә кадәр - балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча йомгаклау финанс хисабы.

11.2. Балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыручыларга шартнамәләр һәм муниципаль контрактлар нигезендә Татарстан Республикасы бюджеты акчаларыннан файдалану турында хисаплылыкны үз вакытында тапшыруны тәэмин итәргә.

**Башкарма комитет
эшләре белән идарә итүче**

Г.А.Йосыпова

Алексеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 06 февралендәге
50 номерлы карарына
3 нче кушымта

**Алексеевск муниципаль районында
балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча
район комиссиясе турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча район комиссиясе (алга таба - Комиссия) балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру максатларында төзелде һәм Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының координацияләү органы булып тора.

2. Комиссияне урынбасары булган рәис житәкли. Комиссия составына кызыксынучы ведомстволар һәм оешмалар вәкилләре керә.

3. Комиссия үз эшчәнлегендә гамәлдәге законнарға һәм әлеге Нигезләмәгә житәкчелек итә.

4. Комиссиянең төп бурычлары булып тора:

барлык милек рәвешләрендәге ведомстволар, төрле фондлар, акционер жәмгыятьләр, предприятиеләр һәм берләшмәләр, балаларның һәм яшьләрнең ялын әзерләү һәм оештыру буенча ижтимагый оешмалар эшчәнлеген координацияләү;

балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру буенча ведомстволар, оешмалар, учреждениеләр һәм предприятиеләр эшчәнлеген анализлау, Комиссия утырышларында аларның хисапларын тыңлау, үз вәкаләтләре чикләрендә рекомендацияләр һәм карарлар кабул итү, аларның үтәлешен тикшерү;

балалар һәм яшьләрнең ялын финанслау һәм оештыру мәсьәләләрен карау;

балалар һәм яшьләрнең ялы программаларын гамәлгә ашыруны тикшереп тору.

5. Комиссия түбәндәгеләргә хокуклы:

балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр әзерләргә һәм Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетына кертергә;

балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыруда катнашучы предприятиеләрдән, учреждениеләрдән, оешмалардан мәгълүмат сорарга;

балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты карарларының үтәлешен тикшереп торуны башкарырга;

Алексеевск муниципаль районында балаларның һәм яшьләрнең ял итү программасына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертергә.

6. Комиссия утырышлары кирәк булган саен, ләкин аена кимендә бер тапкыр уздырыла.

7. Комиссиянең үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән карарлары киңәш характерында була.

8. Комиссия карарлары утырышта катнашучы затларның гади күпчелек тавышы белән кабул ителә, утырышлар беркетмәләре белән рәсмиләштерелә. Комиссия карарларына суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

9. Утырышлар беркетмәләренә Комиссия рәисе имза сала.

**Башкарма комитет
эшләре белән идарә итүче**

Г.А.Йосыпова

Алексеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 06 февралендәге
50 номерлы карарына
4 нче кушымта

**Алексеевск муниципаль районында
балаларның һәм яшьләренә ялын оештыру буенча
район комиссиясе
СОСТАВЫ**

Кадыйров Наил Камил улы	Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесе, комиссия рәйсе;
Чурин Николай Петр улы	Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары, комиссия рәйсе урынбасары;
Рыдаев Вячеслав Юрий улы	Алексеевск муниципаль районының «Балалар һәм үсмерләр туризмы һәм экскурсия станциясе» МУ директоры, комиссия секретаре.
Комиссия әгъзалары:	
Тимонина Нина Юрий кызы	«Алексеевск районы халыкны эш белән тәмин итү үзәге» ДКУ директоры (киләшү буенча)
Леденцов Олег Николай улы	Алексеевск муниципаль районының финанс-бюджет палатасы рәйсе (киләшү буенча)
Сөләйманов Рифкаты Барый улы	«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлегенә» МКУ башлыгы
Ещев Олег Леонид улы	Татарстан Республикасы районнары буенча Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча УНД һәм ПР ГУ УНД (киләшү буенча) Алексеевск һәм Балык Бистәсе муниципаль районнары буенча районнара бүлекчәсе башлыгы
Кәбиров Рөстәм Рәшит улы	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Спорт мәктәбе» МБУ директоры

Салюков Евгений Григорий улы	Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләрә һәм спорт бүлегә башлыгы
Монина Ирина Юрий кызы	«Татмедиа» ААЖ филиалы директоры - Алексеевск районы «Заря» («Таң») газетасының баш мөхәррире (киләшү буенча)
Мишечкин Владимир Геннадий улы	«Татарстан Республикасы буенча ФПСның 7 отряды (киләшү буенча)
Юнысов Руслан Рәмис улы	Россия Эчке эшләр министрлыгының Алексеевск районы буенча бүлегә башлыгы вазыйфаларын вакытлыча башкаручы (киләшү буенча)
Соловьёв Артур Геннадий улы	Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегә башлыгы
Вилданов Илнар Хәмит улы	«Алексеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ баш табибы (киләшү буенча);
Хөснетдинов Рөстәм Рәфикъ улы	Чистай, Спас, Алексеевск һәм Яңа Чишмә районнарында «Татарстан» Россия кулланучылар күзәтчелегә идарәсенәң Татарстан Республикасы буенча территориаль бүлегә башлыгы урынбасары (киләшү буенча);
Хәмзина Елена Александр кызы	Алексеевск районындагы ТР МТЗ һәм СЗ социаль яклау бүлегә башлыгы (киләшү буенча);
Крохина Надежда Александр кызы	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының үзәкләштерелгән бухгалтериясе» МБУ житәкчесе
Фассахова Гөлсинә Гөмер кызы	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Балалар иҗаты үзәге» өстәмә белем бирү МБУ директоры

**Башкарма комитет
эшләрә белән идарә итүче**

Г.А.Йосыпова